

Lesbrief Pim & Pom op museumtoer

Huisdieren

afl. 10

In deze aflevering duiken Pim en Pom in het schilderij 'Grote uil op scherm' van Jan Mankes. Wat kunnen de kinderen ontdekken in dit schilderij? En wat leren ze nog meer?

In deze les:

- Maken de kinderen kennis met het schilderij 'Grote uil op scherm' van Jan Mankes;
- Praten ze over huisdieren;
- Maken ze een portret van een (huis)dier;
- Bouwen ze een kettingreactie;
- Versieren ze de lijst met dingen die echt bij het schilderij passen.

Voorbereiding

- Print het bijgeleverde kunstwerk uit;
- Print de bijgeleverde lijst uit;
- Print het werkblad voor opdracht 4 uit;
- Zoek materialen voor de kettingreactie van opdracht 6.

Materialen

- Schilder- en tekenspullen voor opdrachten 5 en 7.

Opdracht 1: Samen kijken (duur: 5 minuten)

Zo zacht

Bekijk samen het schilderij op het digibord of op print. Wat zie je? Wat stelt het voor? Is het mooi? Is het oud? Wat valt op? Wat denk je dat de uil aan het doen is? Waaraan zie je dat? Als deze uil kon praten, wat zou hij dan zeggen? Wat voor kleuren heeft het schilderij? Kijkt de uil je aan of juist niet? Zou je dit dier durven of willen aaien? Hoe komt dat, denk je? (Niets is goed of fout: laat de kinderen zelf kijken en probeer ze zo min mogelijk te sturen.) Na de eerste indruk kun je nog vragen: Kijk nog een keer heel goed naar het schilderij. Zie je nu iets wat je eerst niet gezien had?

Opdracht 2: Filmpje (duur: 10 minuten)

Op bezoek

Bekijk 'Pim en Pom op museumtoer', Aflevering 10 - Huisdieren. Info: in deze aflevering van 'Pim en Pom op museumtoer' bezoeken Pim en Pom de uil en Jan de Man. Jan ligt te slapen en zijn uil zorgt voor de rust in huis. ***Kijkvraag vooraf: Waarom moeten Pim en Pom stil zijn van de uil?***

Wie? Jan Mankes

Wanneer? 1889-1920

Wat? In al zijn schilderijen zit een soort rust. De dieren die hij schildert, zijn echte karakters. Niet zomaar een kraai of een uil, maar echt déze kraai of uil. Een echt portret.

Weetje? Jan Mankes hield heel veel van dieren. Hij woonde in Friesland en had geiten, kippen, cavia's, muizen, konijnen, kraaien, eenden en ganzen. Een goede vriend stuurde Jan bijzondere dieren, zoals een kerkuil. Het allerbeste dier volgens Jan.

Opdracht 3: Kringgesprek over zorgen voor elkaar (duur: 10 minuten)

Stttttt

Uil vindt rust heel belangrijk. Pim kan helemaal niet rustig stilzitten en gaat met veel herrie achter een dikke bromvlieg aan. Pom wil de vlieg rustig en netjes vangen. Gelukkig slaapt de man rustig door. Als de poezen de vlieg gevangen hebben, beseffen ze dat de vlieg het helemaal niet leuk zal vinden om binnen als huisdier te moeten blijven. Ze laten hem vrij, maar per ongeluk ontstaat er een domino-effect waardoor met veel geraas een hele rij schildersezels op Jan de Man terechtkomt, die wakker schrikt. Pim en Pom gaan er snel vandoor.

Ga het gesprek in de klas aan en stel de volgende vragen:

- Waarom vindt de uil het belangrijk dat het rustig is?
- Waarom lukt het Pim niet om rustig te blijven?
- Hoe proberen Pim en Pom de vlieg te vangen?
- Waarom vinden ze de vlieg uiteindelijk zielig?
- Waarom laten ze de vlieg weer vrij?
- Wie heeft er zelf een huisdier?
- Wat heeft dat dier nodig om zich fijn te voelen?
- Zou dat dier het liefst in een huis wonen of ergens anders?
- Hoe kun je merken dat een dier rust wil of juist wil spelen?
- Hoe kun je goed voor een dier zorgen?

Opdracht 4: Doen (duur: 15 minuten)

Lekker slapen

Jij slaapt lekker in je bed. Maar waar slapen dieren het liefst? De kinderen gaan op het werkblad de dieren verbinden met hun slaapplek.

Opdracht 5: Maken (duur: 30 minuten)

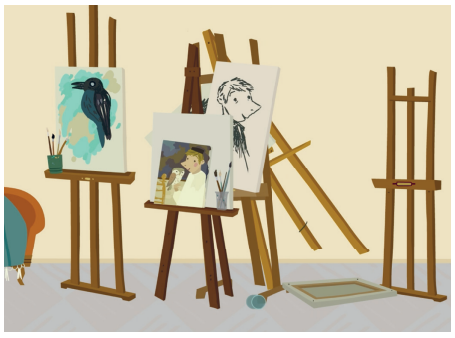
Mooi

Jan Mankes had heel veel dieren en hij was dol op ze. Hij schilderde ze op zo’n manier dat je ze een beetje leert kennen. Kunnen de kinderen ook zo schilderen? De kinderen maken een portret (geschilderd of getekend) van hun huisdier of lievelingsdier. Laat daarbij zien waar dat dier echt van houdt of wat het leuk vindt om te doen. Daarna maken ze groepjes: alle kinderen die een kat hebben gemaakt gaan bij elkaar. Denk ook aan andere categorieën, bijvoorbeeld wilde dieren, of insecten. Als groepje gaan ze deze vragen bespreken: Wat is het belangrijkste voor dat dier? Waar houdt het van? Wat heeft het nodig? Daarna gaan ze per groepje aan de rest van de klas vertellen over hun dieren, met het antwoord op deze vragen.

Opdracht 6: Doen (30 minuten)

Achter elkaar door

Bij Pim en Pom vallen in het filmpje achter elkaar dingen om, zodat de man wakker wordt. Dat was niet de bedoeling. Bouw met elkaar een kettingreactiebaan die wel de bedoeling is. Bijvoorbeeld: Laat een bal van tafel rollen door een soort gootje gemaakt van een doos, zodat de bal boeken omgooit, die boeken gooien blokken om, enzovoort. Hoe lang wordt jullie baan? Dit is een goede samenwerkopdracht!

Opdracht 7: Maken (duur: 15 minuten)
Opdracht voor maximaal 4 kinderen, wisselend bij elke les

Een lijst erom!

Maken jullie een mooie lijst bij dit schilderij? Versier de geprinte lijst op een manier die past bij het schilderij van Jan Mankes. Hij schilderde niet simpel een dier, hij maakte er een portret van waardoor je deze uil leert kennen. Kijk maar eens goed. Welke kleuren zie je? Hoe zien de veren eruit? Valt er iets op aan de ogen? Vind je de uil er lief uitzien, stoer of streng? Beplak de lijst bijvoorbeeld met zachte stofjes, veertjes en kijk naar de kleuren die je ook op het schilderij ziet. Plaats het schilderij dan in je lijst en hang het op in de klas. Het tiende kunstwerk hangt nu in je museum.

Werkblad bij de serie ‘Pim & Pom op museumtoer’

Welke slaapplek hoort bij welk dier? Verbind het dier met z’n eigen slaapplaats.

